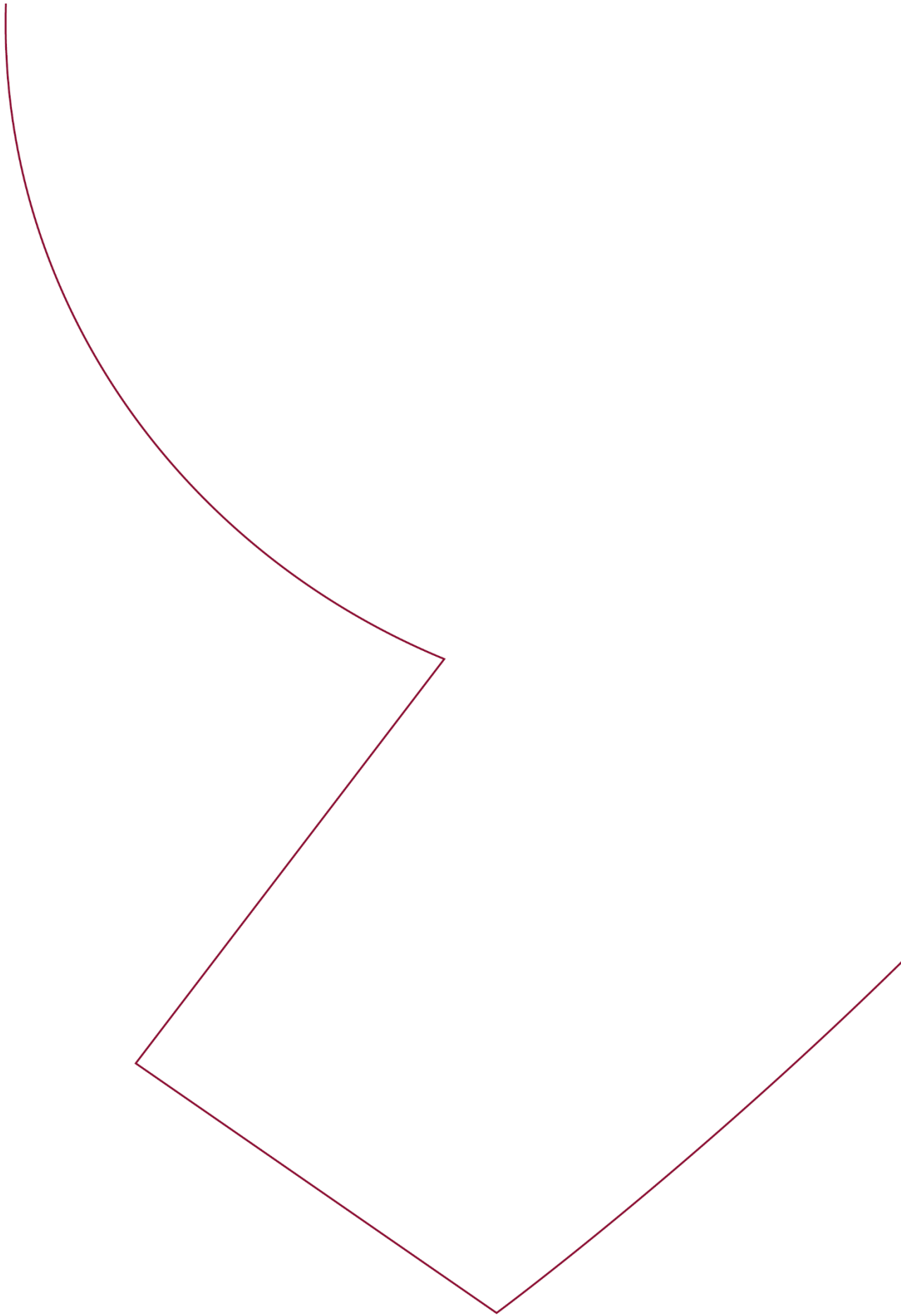

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling zonder erkenning ITK

Associate degree Bloemsierkunst
voltijd/deeltijd

Aeres Hogeschool Wageningen

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling zonder erkenning ITK

Associate degree Bloemsierkunst
voltijd/deeltijd

Aeres Hogeschool Wageningen

ISAT: 80015

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

23 september 2025

Auditpanel

E. Moor MEd

K. Slot MEd

A. Bronda

W. van Reenen

Ir. J. Verloop-Meijer

C. Pelders

Secretaris

Drs. G. Broers

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	8
5.	EINDOORDEEL	27
6.	AANBEVELINGEN	28
BIJLAGE I	Scoretabel	29
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	30
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	36
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	37

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Aeres Hogeschool, Wageningen
Adres	Mansholtlaan 18, 6708 PA Wageningen
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	Associate degree Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst Naamgeving thans: Associate degree Bloemsierkunst, daarmee aansluitend op de internationale naam zoals in het RIO vermeld: Floristry
Website	Aereshogeschool.nl
BRIN	30TX
Opleidingscode (ISAT)	80015
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Associate degree
Onderdeel	Educatie
Graad en titel	Ad
Aantal studiepunten	120 EC
Sectorgerichte verdieping/variant	-
Locatie	Wageningen
(Wettelijke) beroepsvereisten	Ja
Variant	Voltijd/Deeltijd
Onderwijstaal	Nederlands
Werkt de opleiding met leeruitkomsten, en zo ja, in welke varianten van de opleiding?	Ja, beide varianten.
Datum audit / opleidingsbeoordeling	26 mei 2025
Inleverdatum NVAO	1 november 2025

2. SAMENVATTING

De Associate degree Bloemsierkunst (hierna: Ad BK, en in het 'oude' CROHO geregistreerd als: *Associate degree Educatie en Kennismanagement Groene Sector – Bloemsierkunst*) is een praktijkgerichte, tweejarige voltijd- en deeltijdopleiding die studenten voorbereidt op een werkveld dat sterk in beweging is. De opleiding richt zich op studenten die zich, veelal na een mbo-opleiding in hetzelfde vakgebied, verder willen bekwamen in de bloemsierkunst en – zoals de opleiding zelf omschrijft – in “plantaardige vormgeving in Nederland”. De opleiding bereidt studenten voor om als groene veranderaars bij te dragen aan een toekomstbestendige florale sector. Zij biedt daarbij verdieping in creatieve, duurzame en innovatieve concepten, waarbij maatschappelijke veranderingen binnen het groene domein centraal staan. Afgestudeerden zijn breed inzetbaar als zelfstandig ondernemer, projectleider in (internationale) bloemprojecten, businessbloemist of als adviseur binnen de florale sector.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding Ad BK in de varianten voltijd en deeltijd kent geen landelijk vastgesteld opleidingsprofiel, maar werkt met door de opleiding geformuleerde bekwaamheidseisen. Het auditpanel stelt vast dat: deze bekwaamheidseisen voldoen aan de vereisten wat betreft oriëntatie en inhoud, de onderzoekscomponent hierin is opgenomen, de eisen representatief zijn voor het Ad-niveau, en zij gelden voor beide opleidingsvarianten. Per bekwaamheidseis heeft de opleiding verschillende indicatoren ontwikkeld op zowel beginners- als Ad-niveau, die beknopt zijn uitgewerkt om de toetsbaarheid te waarborgen. Daarnaast raadpleegt de opleiding actief het relevante werkveld om zicht te houden op ontwikkelingen en de implicaties daarvan voor de opleidingseisen. Het auditpanel is hierover positief: de opleiding slaagt erin actuele ontwikkelingen binnen het vakgebied effectief te verwerken in de bekwaamheidseisen en de daaruit afgeleide indicatoren. Deze geven een representatief en samenhangend beeld van de vakinhoud en het niveau waarop Ad BK opleidt.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 1 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het auditpanel stelt vast dat de Ad BK de beoogde leerresultaten op adequate wijze heeft uitgewerkt in leeruitkomsten. De beroepspraktijk en de daarin voorkomende beroepssituaties en –handelingen vormen het uitgangspunt voor het onderwijs. Er is sprake van een stevig curriculum in beide varianten, dat een omvangrijke component praktijkleren bevat. Studenten zijn goed in staat zich de beroepsvaardigheden eigen te maken. Daarmee biedt het curriculum hen de gelegenheid om de beoogde leerresultaten te behalen die aansluiten op ontwikkelingen in het werkveld. De opleiding heeft oog voor de variëteit in leeractiviteiten; activerende werkvormen hebben daarbij een prominente plek. Het curriculum kent voorts een component onderzoek(svaardigheden). Het auditpanel stimuleert de opleiding om de onderzoekscomponent nog verder vorm te geven. De opleiding kan haar internationale aspiraties verder in kaart brengen en deze uitwerken.

De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student centred*). De opleiding zoekt actief naar de aansluiting bij de kwalificaties van de instromende groep studenten en stelt hen in staat de beoogde leerresultaten te behalen. Studenten bevestigen dit beeld tijdens de audit.

De opleiding beschikt over een docententeam dat kwantitatief en kwalitatief voldoet. Zowel studenten als het auditpanel zijn tevreden over de docenten wat betreft hun vakinhoudelijke kennis en hun vaardigheden. De opleiding biedt docenten voldoende gelegenheid om kennis en ervaring te verwerven en uit te wisselen.

De opleiding hanteert een begeleidingssystematiek die past bij de doelgroep waar zij zich op richt: volwassen studenten met werkervaring die zelfstandig genoeg zijn om aan te geven

wanneer begeleiding gewenst is. De verschillende functionarissen die bij de begeleiding van studenten betrokken zijn, functioneren adequaat.

De opleiding hanteert toelatingseisen die realistisch zijn met het oog op de beoogde leerresultaten. Studenten kunnen rekenen op een bij hen passende begeleiding. De inrichting van de leeromgeving bevordert de toegankelijkheid en studeerbaarheid van het onderwijs, mede voor studenten met een functiebeperking.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 2 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding heeft een systeem van toetsen en beoordelen ingericht dat de validiteit, betrouwbaarheid en, voor studenten, de transparantie ervan waarborgt. Ook de variatie in toetsvormen heeft de opleiding op orde. Het afstudeerprogramma stelt de Ad'er in staat zijn kennis en kunde te tonen. Het afstudeerprogramma zorgt er tevens voor dat de opleiding haar studenten op alle beoogde leerresultaten toetst. De toetsen leveren een eigen bijdrage aan het leerproces van studenten. Zowel de examencommissie als de toetscommissie kwijten zich op consciëntieuzen wijze van hun (deels wettelijke) taken. De mate van inzichtelijkheid/navolgbaarheid van de becijfering van afstudeerproducten vormt nog een punt van aandacht.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 3 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding Ad BK levert over de volle breedte studenten af die beschikken over de vereiste competenties. Dat wordt niet alleen duidelijk uit het optreden van de studenten met wie het auditpanel tijdens de audit sprak, maar ook uit de door het auditpanel bestudeerde en beoordeelde 15 afstudeerproducten die het Ad-niveau representeren. Het werkveld is te spreken over resp. het functioneren van de afgestudeerden in en de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk. Een sterk punt van de opleiding is haar band met alumni die dienen als informatiebron voor werkveldontwikkelingen en de implicaties hiervan voor de opleiding.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 4 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

Standaard 5. Voorzieningen

De opleiding beschikt over adequate huisvesting en voorzieningen die passend zijn voor een Ad BK waarbij niet alleen de kleinschaligheid opvalt, maar tevens het groene karakter van het gebouw en de omgeving waarin zij gelegen is, geheel passend bij een groene onderwijsinstelling en een groene opleiding. Studenten van de opleiding zijn tevreden over de voorzieningen en over de gelegenheid die de opleiding hen biedt om hun vaardigheden te oefenen en over de begeleiding die ze daarbij krijgen. Daarnaast zijn er nog aandachtspunten, met name rondom de gebruiksvriendelijkheid van digitale systemen. Over het geheel genomen vindt het auditpanel de huisvesting van de opleiding evenals de voorzieningen voldoen aan wat voor de realisatie van de door de opleiding beoogde leerresultaten binnen de kaders van de gegeven onderwijsleeromgeving noodzakelijk is.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 5 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

Standaard 6. Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg van de opleiding voldoet zonder meer aan de basiskwaliteit. Het systeem van evaluaties dat zij heeft ingericht functioneert, waardoor zij bij alle betrokken partijen stelselmatig kwalitatieve informatie ophaalt over alle aspecten van het curriculum en de opleidingsorganisatie. De uitkomsten van de evaluaties leiden aantoonbaar tot analyse ervan en tot passende

verbetermaatregelen. Het kwaliteitszorgsysteem wordt door alle betrokkenen breed gedragen. Het auditpanel beschouwt de studentenraad voorlopig als een waardig alternatief voor de opleidingscommissie. De betrokkenheid van alumni bij kwaliteitszorg is voor het auditpanel belangrijk omdat zij een belangrijk bron van informatie vormen. De opleiding neemt de op- en aanmerkingen van studenten serieus.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 6 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

Eindoordeel:

De Associate degree Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst weet over de volle breedte een stevig en consistent Ad-niveau te realiseren. Uit de door het auditpanel bestudeerde documentatie en de gevoerde auditgesprekken ontstond het beeld dat de opleiding een curriculum hanteert dat studenten in staat stelt om de benodigde kennis en kunde te verwerven om na twee jaar studie binnen de sector aan de slag te kunnen. De kleinschaligheid van de Ad BK leidt ertoe dat docenten en studenten elkaar goed kennen en er sprake is van een vertrouwensrelatie. Als geheel, en zeker gelet op het eindresultaat van haar afgestudeerden, is het auditpanel van oordeel dat de Ad BK van Aeres Hogeschool Wageningen in de varianten deeltijd en voltijd accreditatiewaardig is en luidt het *overal* oordeel, in lijn met de beslisregels van de NVAO, **voldoende**.

Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de Associate degree Bloemsierkunst in de voltijd- en deeltijdvariant te continueren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter en secretaris op 8 september 2025.

3. INLEIDING

Aeres Hogeschool Wageningen (AHW) is ontstaan in de periode 2004 en 2009 na de fusie van verschillende onderwijsinstellingen, waaronder de Christelijke Agrarische Hogeschool en Stoas Hogeschool. Deze instellingen, met ieder een eigen historie, zijn sterk verankerd in de regio met als onderscheidend kenmerk het groene domein waarbinnen zij opleidingen aanbieden. Aeres richt zich op de kennisgebieden agro, voeding, leefomgeving en groen onderwijs.

Voor AHW geldt dat zij zich vooral richt op het agrarisch- en educatief hoger onderwijs met als focus: leren en ontwikkelen. Zij biedt onder andere onderwijs aan op niveau 5, het Associate degree-niveau op het gebied van bloemsierkunst, Educatief Professional Beroepsonderwijs (deze rapportage, op niveau 7 met de master Leren en Innoveren en op niveau 8 met een Professional Doctorate traject).

De opleiding Bloemsierkunst

De Associate degree Bloemsierkunst van AHW (RIO: 'Associate Degree Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst', hierna: Ad BK) bestaat sinds 2006 en vormt een voor Nederland unieke opleiding op niveau 5, het Associate degree niveau. De Ad BK is de enige hbo-opleiding in Nederland die zich richt op plantaardige vormgeving en bereidt studenten voor om als 'groene veranderaars bij te dragen aan een toekomstbestendige florale sector'. De opleiding bereidt studenten voor op een toekomst waarin creativiteit, duurzaamheid en innovatie centraal staat. Door de focus op niveau 5 en een duidelijke focus op maatschappelijke transformatie onderscheidt de opleiding zich van het mbo.

Deze tweejarige Ad-opleiding biedt studenten verdieping in creatieve, duurzame en innovatieve concepten die inspelen op maatschappelijke transformaties binnen het groene domein. Afgestudeerden van deze opleiding zijn breed inzetbaar, onder andere als zelfstandig ondernemer, projectleider in (internationale) bloemprojecten, businessbloemist, of adviseur binnen de florale sector.

Verbetermaatregelen opleiding na de laatste accreditatieaudit.

De hierna opgesomde verbetermaatregelen zijn afkomstig uit de NQA-rapportage naar aanleiding van een accreditatie-audit in 2017 waarin het toenmalige auditpanel twee bacheloropleidingen en drie Ad opleidingen beoordeelde waaronder de Associate degree opleiding die onderwerp van deze rapportage, de Ad Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst. Beide hierna genoemde verbetermaatregelen (hier gecursiveerd) richten zich specifiek op de Ad-opleidingen die in 2017 beoordeeld zijn. De bevindingen van het auditpanel, 2025, zijn daaropvolgend beschreven per aanbeveling.

- *Het panel raadt de Ad-opleidingen aan, passend bij de landelijke ontwikkeling, de eigenstandigheid van de Ad-opleidingsprofielen duidelijker neer te zetten. Zelfstandige documentatie over de Ad's is daaraan ondersteunend, waarbij opgemerkt dat het panel waardering heeft voor de wijze waarop de opleidingen (bachelors en Ad's) vanuit hetzelfde bouwwerk van beroepssituaties werken.*

Omdat het hier een unieke opleiding betreft, heeft de opleiding zelf eindkwalificaties geformuleerd in de vorm van bekwaamheidseisen. Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de Ad BK deze bekwaamheidseisen heeft geformuleerd en over de eigenstandigheid van de opleiding met een duidelijke ecologische signatuur.

- *Het panel vindt het raadzaam om de beoordelingscriteria voor het Ad-assessment (interview) concreter toe te spitsen op het (beroeps)profiel van de betreffende Ad.*

Uit de beoordelingsformulieren van het hele afstudeertraject blijkt dat de beoordelingscriteria gerelateerd zijn aan de opleidingsinhoud en daarmee aan het profiel. Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding op dit punt een belangrijke 'slag' heeft gemaakt.

Daarnaast zijn er aanbevelingen in de '2017' rapportage opgenomen voor de bacheloropleiding waarvan er, zo geeft het toenmalige auditpanel in haar rapport aan (pag. 67), een deel eveneens van toepassing zijn voor de Ad-programma. Het is voor het huidige auditpanel, 2025, lastig vast te stellen welke aanbevelingen voor de bacheloropleidingen óók voor de Ad's gelden, behalve beide bovenstaande Ad-specifieke aanbevelingen. Een aantal aanbevelingen uit die rapportage die mogelijk óók op de Ad-opleidingen betrekking hadden, neemt het auditpanel hierna (hier gecursiveerd) toch over omdat zij goed laten zien welke maatregelen de Ad-opleidingen sedertdien hebben genomen.

- *Het panel raadt de opleidingen aan de professionaliseringsagenda sterker te verbinden met de strategische ontwikkelambities van de instelling en de opleidingen. Daarbij ondersteunt het panel het voornemen van het opleidingsmanagement voor een meer onderwijs- en vakinhoudelijke oriëntatie in de professionaliseringsactiviteiten.*

De opleiding biedt haar docenten gelegenheid om zich te scholen op hun vakgebied zowel wat (vak)didactische component betreft als wat de vakinhoudelijke component betreft. Daarbij speelt zeker ook de relatie met het onderwijsveld een belangrijke rol waar ook docenten kennis en kunde ophalen hetgeen de samenwerking tussen opleiding en werkveld verder versterkt. Het auditpanel is positief over de wijze waarop de opleiding dit aandachtspunt vormgeeft. Ook docenten gaven tijdens de audit aan, dat dit punt de afgelopen jaren de nodige aandacht kreeg.

- *Ten behoeve van de bevordering van de kwaliteit van het werkplekleren, geeft het panel de opleidingen mee de opleidingsverantwoordelijkheid voor deze buitenschoolse component te versterken door – zeker bij de start van de opleiding – de begeleidingscomponent te intensiveren.*

De opleiding begeleidt haar studenten vanaf de start van de opleiding intensief. Ook op de werkplek is de begeleiding verder geïntensiveerd, met name door de inzet van begeleiders vanuit de beroepspraktijk en de versterking van de relatie tussen opleiding en beroepspraktijk waartoe zij opleidt. Zowel het auditpanel als de studenten zijn tevreden over de begeleiding die zij krijgen, zowel op de opleiding als op de werkplek.

- *Het panel raadt de opleidingen aan het integrale karakter van het kwaliteitszorgsysteem door te trekken in de uitvoering en daarmee ook tot een integraler en meer gezamenlijk gedragen beeld te komen van de prioritering van verbeteractiviteiten. Daarbij zou het panel graag zien dat de opleidingen actiever handelen naar de eigen streefwaarden uit het kwaliteitsbeleid.*

De opleiding heeft haar kwaliteitsbeleid de afgelopen jaren verder uitgewerkt en betreft daarbij de relevante stakeholders waaronder docenten, studenten, alumni en werkveld. Zij voelen zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opleiding. Door het kleine opleidings-team zijn de contacten tussen docenten onderling intensief evenals de contacten tussen docenten en studenten hetgeen de kwaliteitszorg verder versterkt. Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de opleiding het kwaliteitszorgsysteem heeft ingericht en de wijze waarop het thans functioneert.

- *De examencommissie kan actiever, scherper en met meer afstand toezien op de kwaliteit van toetsing en de realisatie van de eindkwalificaties door studenten.*

Uit de door het auditpanel, 2025, bestudeerde documentatie op het gebied van toetsing, examinering, examen- en toetscommissie blijkt zonder meer dat de examencommissie haar wettelijke taken actief en proactief vervult. Het auditpanel is tevreden over de examencommissie en de serieuze wijze waarop zij haar taken vervult.

- *Het panel raadt de opleidingen aan de transparantie van de beoordelingen te versterken en de mate van interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van de beoordelingen te vergroten. Daarbij geeft het panel de opleidingen in overweging mee om het*

beoordelingssysteem te vereenvoudigen, waarmee ook een reductie van het aantal beoordelingsformulieren gerealiseerd kan worden.

De opleiding heeft de afgelopen jaren gewerkt aan de kwaliteit van de beoordelingen. Die is, zo stelt het auditpanel vast, verbeterd. Dat wil zeggen: de vakinhoudelijke beoordelingen zijn inzichtelijker geworden en bevatten voor studenten belangrijke informatie. De becijfering kan nog duidelijker. Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de opleiding haar studenten beoordeelt.

Deze audit

Een auditpanel, bestaande uit zeven personen, beoordeelde in drie dagen tijd vier opleidingen. De eerste twee dagen ieder dagdeel één opleiding, tijdens de laatste auditdag gevolgd door de opleidingsoverkoepelende examencommissie. Na iedere auditdag gaf de voorzitter een beperkte terugkoppeling. Op de derde dag, na het gesprek met de examencommissie, volgde een meer uitgebreide terugkoppeling. Voor een verder programma-indeling per auditdag verwijst het auditpanel naar het dagprogramma verderop in deze rapportage. De voorliggende rapportage heeft betrekking op één van deze vier opleidingen, de Ad BK. Naast deze rapportage zijn dus nog drie andere rapportages opgesteld op van de driedaagse audit.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling.

Bevindingen

Onderstaande bevindingen gelden voor beide varianten van de opleiding Ad BK.

Positionering opleiding

De Ad BK is binnen het landelijk opleidingsaanbod op hbo-niveau uniek. Binnen het werkveld voorziet zij in een behoefte om Ad-afgestudeerden af te leveren die een toegevoegde waarde vertegenwoordigen voor de sector. Centrale thema's daarbij zijn meer aandacht voor duurzaamheidsvraagstukken, waaronder circulaire productie en de verschuiving naar een kleinere ecologische voetafdruk. De opleiding draagt actief bij aan de Aeres-strategie om groene veranderingen op te leiden. Duurzaamheid, cyclisch denken en biodiversiteit zijn meer en meer verweven in het curriculum, in lijn met de onderwijsvisie van AHW.

Opleidingsprofiel

Deze opleiding kent geen landelijk vastgesteld opleidingsprofiel. Zij werkt daarom met een apart door het auditpanel bestudeerd document waarin de opleiding de bekwaamheidseisen formuleert en vanuit een visiedocument waarin de opleiding tevens haar uitgangspunten, het profiel van de studenten en de functies waarvoor de Ad BK opleidt zijn beschreven. Hierna beschrijft het auditpanel haar bevindingen naar aanleiding van de door haar bestudeerde documenten en de auditgesprekken met management, studenten en docenten.

Beoogde leerresultaten

Op de eerste plaats stelt het auditpanel vast dat de Ad BK de generieke leerresultaten volgt die gelden voor een hbo-opleiding op niveau 5, het Associate degree-niveau. Daarnaast heeft het auditpanel de uitwerking van het onderzoekend vermogen op het Associate degree-niveau zoals de opleiding beschrijft in de 'Handreiking onderzoekende houding' op niveau 5. Een sterk punt van de opleiding is dat zij binnen AHW is ingebed in meerdere Ad- en bacheloropleidingen hetgeen leidt tot synergie, bijvoorbeeld op het gebied van werkplekleren, tussen deze opleidingen binnen het groene domein.

De opleiding heeft de beoogde leerresultaten ('eindtermen') beschreven in een matrix, gebaseerd op het denken vanuit bekwaamheidseisen. Hier komt de hiervoor gememoreerde synergie duidelijk naar voren: het daarbij gehanteerde model is gangbaar binnen AHW, en is vertaald naar het beroepsprofiel, de inhoud, contexten en het niveau dat de Ad Bloemsierkunst beschrijft. Werkt het auditpanel de door Ad BK gehanteerde bekwaamheidseisen uit, zoals deze

terug te vinden zijn in de door de opleiding ter beschikking gestelde documentatie, dan ontstaat het volgende beeld.

- *Vakinhoudelijk bekwaam*: de student beheerst gespecialiseerde vakhandelingen en vakkennis binnen de bloemsierkunst. De student is in staat deze kennis flexibel toe te passen in verschillende contexten, mate van complexiteit en schaalgrootte. De student analyseert complexe problemen in de beroepspraktijk (onderzoekcomponent) en lost deze op een creatieve wijze op. De student houdt zijn vakkennis en -kunde bij.
- *Beroepsdomein bekwaam*: de student heeft een breed en diep inzicht in het beroepsdomein waar deze actief in is; weet welke innovaties en ontwikkelingen in het beroepsdomein spelen en levert daarbij een bijdrage. De student heeft zicht op de beroepsdilemma's en de cultuur in de sector en weet kennis te gebruiken om zijn rol als vakspecialist Ad-Bloem binnen het beroepsdomein in te vullen.
- *Vakdidactisch bekwaam*: de student kan de vakinhoud uit de Bloemsierkunst overdragen aan collega's, stagiaires, klanten of cursisten. Hij weet die vakinhoud te vertalen naar instructies en leertrajecten en kan een leertraject ook voorbereiden en uitvoeren op ontwikkelingsgerichte werkwijze.
- *Ecologisch bekwaam*: de student kan aangeven van welke sociale en ecologische systemen hij onderdeel uitmaakt, welke rollen daarin bestaan en hoe hij, in verbinding met anderen, hieraan een positieve bijdrage kan leveren. Hij kan beschrijven hoe deze systemen elkaar beïnvloeden en wat hierbij van de natuur geleerd kan worden. Op basis daarvan handelt de student bewust en levert een actieve bijdrage aan duurzame ontwikkeling van zichzelf en van de systemen.

De opleiding heeft vervolgens per bekwaamheidseis verschillende indicatoren ontwikkeld op beginners- en op Ad-niveau en deze kort uitgewerkt zodat ze zo goed mogelijk meetbaar/toetsbaar zijn. Het auditpanel stelt vast dat de opleiding een set bekwaamheidseisen hanteert die in voldoende mate het Ad-niveau representeren en die aansluiten op de eisen die het werkveld stelt aan Ad-afgestudeerden van de Ad BK. De onderzoekcomponent op Ad-niveau is in de bekwaamheidseisen verwerkt. Zie verder onder standaard 2.

Van belang is het om hier op te merken dat AHW de *ecologische bekwaamheid* onderscheidt: het vermogen van studenten bewust te handelen binnen sociale en ecologische processen. De *beroepsdomeinbekwaamheid* betreft de vaardigheid van de student om zich bewust en deskundig te verhouden tot en te bewegen binnen het werkveld. Het zijn deze twee bekwaamheden die kenmerkend zijn voor de onderwijsvisie van AHW en die zij beschrijft in het door het auditpanel bestudeerde document 'Onderwijsvisie Aeres Hogeschool'. Centraal in deze visie staat het 'natuurlijk geïnspireerd onderwijs, waarin studenten contextueel en gezamenlijk onderzoekend leren, eigenaarschap ontwikkelen en werken aan hun professionele identiteit'.

Borging beoogde leerresultaten

Ad BK beschikt over een uitgebreid netwerk binnen de sector waarvoor zij opleidt. Hiertoe behoren branche- en belangenorganisaties binnen de florale sector. Hierdoor krijgt de opleiding zicht op ontwikkelingen binnen de branche uit eerste hand, bijvoorbeeld rondom verduurzaming, en is zij op de hoogte van arbeidsmarkttrends en innovaties. De van deze externe bronnen afkomstige informatie is richtinggevend voor de Ad BK, thans en in de toekomst. Wel merkt de opleiding op dat sommige leerresultaten of delen ervan niet altijd op een werkplek te realiseren zijn. Zo is niet iedere werkplek actief op het gebied van verduurzaming. Daarom zet de opleiding versterkt in op de begeleiding van studenten bij het vinden van een voor hen passende werkplek.

De opleiding richt zich met haar profiel op de uitdagingen in de sector en op de toekomst van het vakgebied en wil daarmee op eigen wijze bijdragen aan het opleiden van groene veranderaars. Uit de evaluatie met het werkveld blijkt dat de maatschappelijke opgaven van de opleiding, gericht op duurzaamheid, steeds belangrijker worden en dat er behoefte is aan

professionals die het creatieve ambacht combineren met vaardigheden om die verandering in de sector te realiseren.

Na bestudering door het auditpanel van de notitie 'Werkveldverkenning onderwijsontwikkeling' en na de auditgesprekken stelt het auditpanel vast dat de opleiding de beoogde leerresultaten regelmatig tegen het licht houdt na overleg met het werkveld. De opleiding kan vervolgens het besluit nemen om de beoogde leerresultaten aan te scherpen en kan dit overleg dienen als basis voor de curriculumontwikkeling die in 2023 is gestart en de opleiding in het studiejaar 2026-2027 doorvoert zoals beschreven in het 'Projectplan onderwijsontwerp nieuw curriculum'. In het jaarplan 2024-2025 is ter versterking van haar externe gerichtheid de oprichting van een veldadviesraad opgenomen. Deze zal de Ad BK adviseren over de inhoud en de verdere ontwikkeling van de opleiding. Werkplekbezoeken door docenten en evaluaties tussen opleiding en praktijkbegeleiders zorgen ervoor dat het curriculum actueel blijft en afgestemd is op de dagelijkse beroepspraktijk, zo stelt het auditpanel vast. .

Studenten over de beoogde leerresultaten

Studenten geven aan dat zij de doelstelling van de opleiding onderschrijven om vakinhoudelijk sterke en creatieve en op duurzaamheid gerichte ondernemende professionals op te leiden. Studenten herkennen de vaardigheden die zij verwerven op het gebied van samenwerken, communiceren en probleemoplossend vermogen.

Weging en Oordeel

De opleiding Ad BK in de varianten voltijd en deeltijd kent geen landelijk vastgesteld opleidingsprofiel, maar werkt met door de opleiding geformuleerde bekwaamheidseisen. Het auditpanel stelt vast dat: deze bekwaamheidseisen voldoen aan de vereisten wat betreft oriëntatie en inhoud, de onderzoekscomponent hierin is opgenomen, de eisen representatief zijn voor het Ad-niveau, en zij gelden voor beide opleidingsvarianten. Per bekwaamheidseis heeft de opleiding verschillende indicatoren ontwikkeld op zowel beginners- als Ad-niveau, die beknopt zijn uitgewerkt om de toetsbaarheid te waarborgen. Daarnaast raadpleegt de opleiding actief het relevante werkveld om zicht te houden op ontwikkelingen en de implicaties daarvan voor de opleidingseisen. Het auditpanel is hierover positief: de opleiding slaagt erin actuele ontwikkelingen binnen het vakgebied effectief te verwerken in de bekwaamheidseisen en de daaruit afgeleide indicatoren. Deze geven een representatief en samenhangend beeld van de vakinhoud en het niveau waarop Ad BK opleidt.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 1 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De omvang van het personeelsbestand is toereikend. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt ertoe bij dat docenten in staat zijn in die taal te doceren.

Bevindingen

Visie opleiding

Het auditpanel heeft het visiedocument van de Ad BK bestudeerd. Hierin besteedt de opleiding aandacht aan haar positionering binnen het landelijke opleidingsaanbod en het werkveld, aan haar aansluiting op de Aeres-strategie en onderwijsvisie, aan belangrijke pijlers in het curriculum en aan haar ambities voor de periode 2025–2030. De Ad BK is uniek binnen het Nederlandse hoger onderwijs. Waar verschillende mbo-instellingen opleidingen aanbieden gericht op bijvoorbeeld medewerker bloem, groen en styling of vakexpert, verzorgt de Ad BK een opleiding op het Ad-niveau. Zij richt zich — zo valt in het visiedocument te lezen — op studenten die zich verder willen ontwikkelen richting creatieve, ondernemende en innovatieve rollen binnen de sector.

Uitgangspunt in de opleiding is ‘... een natuurverbonden maatschappij waarin planten en bloemen een belangrijke rol spelen bij alle belangrijke levensgebeurtenissen.’ De opleiding beoogt op korte termijn een ‘vernieuwde identiteit’ te introduceren met een aangepaste naamgeving: *plantaardige vormgeving*. Hiermee wil zij benadrukken dat zij studenten opleidt met het potentieel om als ‘groene veranderaar’ hun werkplek, bedrijf en sector mede vorm te geven. De opleiding positioneert deze vernieuwde identiteit als een voorloper in de transitie naar duurzaamheid binnen het werkveld.

De Ad BK leidt ‘groene veranderaars’ op, waarbij duurzaamheid, cyclisch denken en biodiversiteit verweven zijn in het curriculum — geheel in lijn met de onderwijsvisie van Aeres. Het principe van leren met hoofd, hart en handen vertaalt zich naar praktijkgericht onderwijs waarin studenten worden voorbereid op hun rol als veranderaar. Het auditpanel stelt vast dat de leeromgeving die de Ad BK haar studenten biedt, goed aansluit bij de onderwijsvisie van Aeres Hogeschool Wageningen en op heldere wijze is uitgewerkt.

Curriculumopbouw

Het tweejarige voltijd- en deeltijdcurriculum van de Ad BK bestaat uit beroepssituaties — waaronder werkplekleren en flankerend onderwijs (zoals lessen, werkcolleges en practica) — en een begeleidingslijn, waarin loopbaanontwikkeling en studieloopbaanbegeleiding zijn opgenomen. De opleiding omvat voor beide varianten 120 EC en is opgebouwd uit acht beroepssituaties van elk 13 EC, verdeeld over twee opleidingsfasen: de eerstejaarsfase en de Ad-fase. Elke fase wordt afgesloten met een fase-assessment. Het werken met beroepssituaties betekent dat de beroepspraktijk een centrale rol speelt binnen de opleiding. Daarmee sluit de Ad BK aan op een van de kenmerken van een Associate degree-opleiding: de nadrukkelijke praktijkgerichtheid.

Studenten geven aan dat zij juist voor deze opleiding kiezen vanwege dit sterke accent op de beroepspraktijk.

Bestudering van het curriculum door het auditpanel toont dat de complexiteit op inhoud en praktijkvaardigheden over de opleidingsduur toeneemt, evenals de mate van zelfstandigheid van en de regievoering door studenten. Hiermee sluit de opleiding aan op de diversiteit aan studenten die voor deze opleiding kiest. In hun eerste studiejaar volgen voltijdstudenten lessen op maandag, woensdag en soms op vrijdag. Deeltijdstudenten hebben in het eerste jaar alleen op maandag les. In het tweede jaar volgen studenten alleen nog les op dinsdag en verschuift het zwaartepunt van de opleiding naar de werkplek. De studenten volgen een vaste studieroute die er in tabelvorm er als volgt uit ziet.

Opleidingsroute Ad BK voltijd en deeltijd				
Semester/les-dagen	Beroepssituatie 13 EC	Beroepssituatie 13 EC		Werkplek
Semester 1 Ma lesdag Wo projectdag Vrij afhankelijk van studie-overzicht	Deskundigheidsontwikkeling in bloemsierkunst	Verzorgen praktische instructie in de branche	Basisvakken en schakelen	Bloembedrijf
Semester 2 Ma lesdag Wo projectdag Vrij afhankelijk van studie-overzicht	Professionalisering in beroepsgericht vak			Bloembedrijf
Loopbaanontwikkeling 4 EC				
Eerstejaars fase-assessment 4 EC				
Semester 3 Di lesdag Wo projectdag	Deskundigheidsontwikkeling en duurzaamheid in de keten	Ontwerpen van duurzame oplossingen en innovaties		Bloemsector
Semester 4 Di lesdag Wo projectdag	Inzetten van beroepsdomeinkennis in kennismanagementrollen	Specialiseren in beroepsgericht vak		Bloemsector
Loopbaanontwikkeling 4 EC				
Ad-fase Fase-assessment 4 EC				

Tot de curriculumonderdelen van de Ad BK behoren onder andere: 'Deskundigheidsontwikkeling in beroepsgericht vak', 'Professionalisering Bloemsierkunst', 'Ontwerpen van duurzame oplossingen en innovaties' en 'Loopbaanontwikkeling'.

Beroepssituaties: werkplekleren en flankerend onderwijs

Een beroepssituatie is in feite een onderwijsmodule, bestaande uit onderwijs, toetsing en begeleiding, gekoppeld aan een herkenbare en betekenisvolle situatie uit de beroepspraktijk. De opleiding beschrijft iedere beroepssituatie in het curriculumoverzicht. Daarbij besteedt zij aandacht aan de karakteristiek van een beroepssituatie, de leeruitkomsten voor de onderwijseenheid, de toetsing, de koppeling aan de bekwaamheidseisen en de onderdelen van de kennisbasis. De opleiding heeft dit op een duidelijke wijze beschreven in de documentatie. Studenten krijgen zelf na bestudering hiervan een goed overzicht van de inhoud van de opleiding en kunnen zij op basis hiervan een studieplanning maken, zelfstandig of in overleg met hun begeleider.

Kenmerkend voor studenten die deze opleiding volgen, is dat zij gedurende de gehele studie werkzaam zijn in de bloemenbranche. Binnen deze context voeren zij werkzaamheden uit in

het primaire proces en werken zij zowel aan beroepsproducten als aan hun professionele ontwikkeling.

Studenten zoeken zelf een passende werkplek, bijvoorbeeld in de vorm van een stage of een betaalde baan. Zij zijn doorgaans twee tot drie dagen per week op de werkplek aanwezig. De begeleiding vindt daar plaats door een werkplekbegeleider en vakdocenten die ondersteuning bieden bij het werken aan beroepsproducten. De studieloopbaanbegeleider begeleidt studenten bij hun professionele ontwikkeling.

Begeleiding vanuit de opleiding vindt onder andere plaats tijdens begeleidingsbijeenkomsten, individuele reflectiegesprekken en ten behoeve van de opbouw van een het portfolio. Uitgangspunt hierbij is: begeleiding bij studievoortgang, loopbaanbegeleiding en begeleiding bij professionele ontwikkeling. Wekelijks volgen studenten een uur studieloopbaanbegeleiding. Verder kunnen studenten rekenen op individuele ontwikkelgesprekken en zg 'driehoeksgesprekken' waarbij student, werkplekbegeleider en studieloopbaanbegeleider de studievoortgang bespreken van studenten.

Het auditpanel merkt op dat er binnen Ad BK aanvullende tweedelijnsbegeleiding beschikbaar is voor studenten met een functiebeperking. Studenten kunnen rekenen op ondersteuning, waarbij zij wel zelfsturend en verantwoordelijk blijven voor hun eigen leerproces. Zij kunnen een verzoek indienen voor een bijzondere voorziening of faciliteit om het studeren toegankelijker te maken—bijvoorbeeld extra tijd voor toetsen of de mogelijkheid om toetsen digitaal af te leggen. Daarnaast biedt de opleiding haar studenten via het eHealth-platform 'Gezondeboel' gratis trainingen aan op het gebied van mentale gezondheid, leefstijl en studievaardigheden. Het auditpanel is van oordeel dat Ad BK haar studenten in voldoende mate begeleiding biedt en over toereikende faciliteiten beschikt om studenten met een functiebeperking tegemoet te komen. Het initiatief 'Impuls' richt zich op studenten die extra ondersteuning nodig hebben om hun studie succesvol en binnen een acceptabele studieduur af te ronden. Dit geldt niet alleen voor studenten met een functiebeperking of chronische ziekte, maar ook voor studenten die om andere redenen belemmeringen ervaren in hun studievoortgang.

Bekwaamheidseisen

Zoals beschreven onder standaard 1, voldoen studenten die de opleiding afronden aan verschillende bekwaamheidseisen. Deze zijn nader uitgewerkt in indicatoren op twee niveaus: het beginnend niveau en het Ad-niveau. Ter illustratie het volgende voorbeeld: *vakdidactisch bekwaam* houdt in dat de student de vakinhoudelijke kennis over bloemsierkunst kan overdragen aan collega's, klanten of cursisten. De student is in staat deze inhoud te vertalen naar instructies en leertrajecten, en deze ook daadwerkelijk uit te voeren.

Voor de vakdidactische bekwaamheid geldt één indicator: *'Je kunt een leertraject voorbereiden en uitvoeren.'* Deze is vervolgens uitgewerkt op beide niveaus. Voorbeelden hiervan zijn: *"Je bereidt een instructie of demonstratie voor op basis van leerdoelen."*, *"Je bereidt een samenhangend leertraject voor en stelt in samenspraak met de opdrachtgever de leerdoelen vast."*, *"Je legt de aan te leren (praktische) vaardigheden begrijpelijk en aansprekend uit en demonstreert de handelingen."* Het auditpanel stelt vast dat Ad BK de bekwaamheidseisen op een inzichtelijke en navolgbare wijze formuleert; zij geven goed inzicht in zowel de kennis als de vaardigheden waarover een afgestudeerde dient te beschikken.

Een sterk punt van de opleiding is dat deze is opgebouwd rond casuïstiek uit de beroepspraktijk. De ervaringen van studenten in die praktijk nemen daarbij een belangrijke plaats in. De opleiding hecht daarnaast veel waarde aan variatie in opdrachten en leeractiviteiten. Stage-ervaringen en de bijbehorende opdrachten spelen een centrale rol in het onderwijs. Interactieve werkvormen, zoals ervaringsgerichte en samenwerkingsopdrachten, staan centraal. Activerende werkvormen waarbij studenten gezamenlijk aan opdrachten werken, hebben – zoals

tijdens de rondleiding van het auditpanel naar voren kwam – een prominente plek in het curriculum.

Het is goed zichtbaar dat de complexiteit in het curriculum toeneemt naarmate studenten langer functioneren in de beroepspraktijk. De verschillende ontwikkelingsniveaus zijn duidelijk te onderscheiden. Ad BK biedt studenten eerst kennis en vaardigheden aan, die zij vervolgens leren toepassen binnen afgebakende kaders. Uiteindelijk tonen studenten via casuïstiek aan dat zij kunnen redeneren en hun kennis en vaardigheden effectief kunnen inzetten in de beroepspraktijk.

Leeruitkomsten

Studenten ronden een beroepssituatie af op basis van een toets. Dan moet blijken of de student voldoet aan de bij de beroepssituatie behorende leeruitkomsten. De opleiding heeft de leeruitkomsten beschreven op het niveau van het handelen binnen een beroepssituatie. In de curriculumbeschrijving heeft de opleiding alle leeruitkomsten per beroepssituatie op een inzichtelijke wijze uitgewerkt. Eveneens is de wijze van toetsing per beroepssituatie uitgewerkt. Een paar voorbeelden van leeruitkomsten:

- De student beschikt over voldoende basiskennis in algemene HBO vaardigheden, kernvakken en basis beroepsgerichte vak om aan te kunnen sluiten bij de opvolgende studieonderdelen.
- De student motiveert lerenden in de context van de bloemsierkunst, waarbij hij rekening houdt met verschillende onderwijsbehoeften.
- De student hanteert duidelijke afspraken en regels in de uitvoering van de praktische leersituatie, met oog voor een veilig leerklimaat en respect voor elkaar.

Samengevat stelt het auditpanel vast dat de opleiding op een heldere wijze per beroepssituaties de volgende aspecten heeft beschreven: een karakteristiek van de beroepssituatie, één of meerder leeruitkomsten, de wijze van toetsing, een uitwerking van de bekwaamheidseisen en de kennisbasis.

Bij de vertaling van de beoogde leerresultaten naar leeruitkomsten, toetsen en het onderwijs heeft de opleiding gewerkt langs de lijnen van *constructive alignment*: pas na het vaststellen van de leeruitkomsten heeft de opleiding invulling gegeven aan het onderwijs. Het auditpanel is van oordeel dat Ad BK beschikt over een congruent en goed vormgegeven curriculum.

Onderzoekscomponent binnen de Ad BK

Het onderzoekend vermogen binnen de opleiding richt zich op zowel het probleemoplossend vermogen van de student als op diens onderzoekende houding. Uit de notitie '*Handreiking onderzoekende houding Associate degree*' blijkt dat de opleiding de onderzoekscomponent op het Ad-niveau heeft uitgewerkt. Onderzoek is geïntegreerd in de beroepssituaties; studenten volgen de module '*Onderzoek en Rapportage*', waarin systematisch werken en helder communiceren centraal staan. In het tweede studiejaar doen studenten praktijkgericht onderzoek naar toepasbare inzichten en duurzaamheidsinterventies. Daarbij werken zij ontwerpend, bijvoorbeeld met behulp van *design thinking*. Het auditpanel moedigt de opleiding aan om het onderzoekend vermogen verder te versterken. Binnen de onderwijsinstelling vormt de onderzoekscomponent een strategisch speerpunt. Ten tijde van de audit verkende een projectgroep binnen Aeres Hogeschool Wageningen hoe het onderzoekend vermogen op niveau 5 tot en met 7 beter vormgegeven kan worden, met als doel een robuuste leerlijn te realiseren — onder andere binnen de Associate degree-opleidingen, waaronder de Ad BK.

Internationaal perspectief

Het internationaliseringsbeleid van Aeres Hogeschool Wageningen richt zich met name op de integratie van internationale competenties in het onderwijs. Binnen de Ad BK ligt de nadruk op culturele en traditionele verschillen binnen de bloemsierkunst en op duurzaamheid in de florale sector, benaderd vanuit mondiaal perspectief.

Concreet vindt er uitwisseling plaats tussen buitenlandse studenten en studenten van de Ad BK. Zo ontving de opleiding in het afgelopen studiejaar Franse studenten in Wageningen. Daarnaast nemen docenten van Ad BK deel aan projecten in diverse Aziatische landen. Een beperkt aantal studenten kiest ervoor om tijdens een projectweek een studiereis naar Zweden te maken of een werkplek in het buitenland te zoeken. In 2023 verbleef een student gedurende één semester in Japan en volgde het onderwijs door online aan te sluiten bij een selectie van de lessen. Uit navraag door het auditpanel blijkt dat studenten de internationale dimensie binnen de opleiding enerzijds beperkt herkennen, maar anderzijds ook weinig behoefte ervaren aan meer internationalisering. De meeste studenten richten zich in hun werkzaamheden op de Nederlandse markt en functioneren binnen een nationale context.

Inzet docenten

Kenmerkend voor de Ad BK is dat vier kerndocenten aan de opleiding betrokken zijn die goed op de hoogte zijn van ontwikkelingen in het werkveld en beschikken over vaardigheden op het vakgebied. Ook zijn docenten van andere opleiding betrokken die zij inzet bij meer algemene vakken (AVO) zoals Nederlands, Engels, rekenen en rapportagevaardigheden. De constructie met een kernteam van docenten, de inzet van AHW docenten en gastdocenten zorgt ervoor dat de opleiding haar studenten een brede vakinhoudelijk basis biedt. De sfeer, kleinschaligheid en betrokkenheid van docenten zijn sterke punten van de opleiding en zorgen ervoor dat studenten zich prettig voelen en goed kunnen ontwikkelen, zo blijkt tijdens de audit.

Het auditpanel stelt vast dat de kerndocenten over een achtergrond beschikken als bloemist én docent. Zij volgen ontwikkelingen in het vakgebied door samen te werken en contact te onderhouden met het werkveld. Zo bezoeken zij studenten op hun werkplek, volgen zij netwerkbijeenkomsten en zijn er contacten met de branchevereniging. Ook hebben docenten contact met onderwijsprofessionals op het gebied van bloemsierkunst. Een deel van de professionalisering van het Ad BK team vindt plaats binnen de kaders van nascholing in binnen- en buitenland via de *European Floral Design Academy*.

De vier docenten beschikken over de basiskwalificatie examinering (BKE). De opleiding verwacht van nieuwe docenten dat zij na hun aanstelling de BKE behalen. Voor scholing is per docent 40 uur (naar rato van 1,0 fte aanstelling) opgenomen voor leer- en ontwikkeldoelen naast het bijwonen van onderwijsleerdagen en onderwijsontwikkeldagen die zich vooral richten op onderwijsbrede scholing.

Toelating en inschrijving

Wat de instroom van studenten betreft is het auditpanel het volgende gebleken. Toelaatbaar zijn studenten met een mbo 4-, havo- of vwo-diploma. Ook kunnen studenten op basis van een 21+ toelatingstoets de Ad BK instromen. Het auditpanel is positief over het studiekeuzegesprek dat aspirant studenten voeren met een docent uit de vakgroep Bloemsierkunst. De opleiding probeert daarbij een beeld te krijgen van de kennis, ervaring en motivatie van studenten. Tevens bespreken docent en student de werkplek die aan specifieke eisen, waaronder professionele begeleiding, dient te voldoen. Indien er op basis van het intakegesprek twijfel bestaat bij de docent over de toelaatbaarheid van de student, dan betreft deze de toelatingscommissie bij de toelatingsprocedure die verder bestaat uit het toelatingsbureau, de opleidingsmanager en, indien nodig, een vakinhoudelijk expert. De examencommissie ziet toe op de uitvoering van de toelatingsprocedure. Een aspect dat hier niet onbenoemd mag blijven is de diversiteit van de instroom van studenten. De achtergrond van studenten is sterk wisselend. Het betreft studenten uit het werkveld tot en met studenten zonder enige ervaring in dat werkveld. Dit vraagt van studenten aanpassingsvermogen bij het werken in groepen, waar ze vervolgens in de regel geen problemen mee hebben. Overigens biedt de opleiding extra vakinhoudelijke lessen aan studenten met beperkte kennis over het bloemenvak.

Tot slot enkele cijfers. De Ad BK kent een beperkte instroom van ongeveer tien studenten per studiejaar. Het betreft daarbij doorgaans voltijdstudenten die na een mbo-4-opleiding

Bloemsierkunst of vanuit de havo hun studie voortzetten. Voor ervaren bloemisten bestaat de mogelijkheid om te kiezen voor de deeltijdvariant, waarbij in het eerste studiejaar minder praktijkonderwijs wordt gevolgd. De instroom in de deeltijdvariant is zeer beperkt: in 2022 startte één deeltijdstudent in de Ad BK, daarna stroomden er geen deeltijdstudenten meer in. Over de periode vanaf het studiejaar 2018–2019 zijn 32 voltijdstudenten en 4 deeltijdstudenten afgestudeerd. Ten tijde van de audit, eind mei 2025, volgden in totaal 16 studenten de Ad BK aan Aeres Hogeschool Wageningen.

Studenten over de Ad BK

Studenten zijn over het algemeen positief over de begeleiding door docenten en over de onderwijsomgeving. Enquêtes onder studenten laten zien, en studenten tijdens de audit bevestigden dit, dat zij de inhoud en opzet van de Ad BK als voldoende beoordelen evenals de betrokkenheid van en het contact met docenten, de studeerbaarheid en de studiebegeleiding. Wel vormt de balans tussen studie, werk en privéleven soms een 'uitdaging', met name bij de start van de opleiding. De opleiding probeert studenten, binnen de mogelijkheden die zij heeft, tegemoet te komen.

Weging en Oordeel

Het auditpanel stelt vast dat de Ad BK de beoogde leerresultaten op adequate wijze heeft uitgewerkt in leeruitkomsten. De beroepspraktijk en de daarin voorkomende beroepssituaties en -handelingen vormen het uitgangspunt voor het onderwijs. Er is sprake van een stevig curriculum in beide varianten, met een omvangrijke component praktijkleren. Studenten zijn goed in staat zich de benodigde beroepsvaardigheden eigen te maken. Daarmee biedt de inhoud van het curriculum hen de gelegenheid om de beoogde leerresultaten te behalen, die aansluiten op ontwikkelingen in het werkveld. De opleiding heeft oog voor variatie in leeractiviteiten; activerende werkvormen nemen daarbij een prominente plek in. Het curriculum bevat bovendien een component onderzoeksvaardigheden. Het auditpanel stimuleert de opleiding om deze onderzoekscomponent verder vorm te geven. Daarnaast kan de opleiding haar internationale aspiraties verder in kaart brengen en uitwerken.

De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student centred*). De opleiding zoekt actief naar de aansluiting bij de kwalificaties van de instromende groep studenten en stelt hen in staat de beoogde leerresultaten te behalen. Studenten bevestigen dit beeld tijdens de audit.

De opleiding beschikt over een docententeam dat kwantitatief en kwalitatief voldoet. Zowel studenten als het auditpanel tevreden over de docenten wat betreft hun vakinhoudelijke kennis en hun vaardigheden. De opleiding biedt docenten voldoende gelegenheid om kennis en ervaring te verwerven en uit te wisselen.

De opleiding hanteert een begeleidingssystematiek die past bij de doelgroep waar zij zich op richt: volwassen studenten met werkervaring die zelfstandig genoeg zijn om aan te geven wanneer begeleiding gewenst is. De verschillende functionarissen die bij de begeleiding van studenten betrokken zijn, functioneren adequaat.

De opleiding hanteert toelatingseisen die realistisch zijn met het oog op de beoogde leerresultaten. Studenten kunnen rekenen op een bij hen passende begeleiding. De inrichting van de leeromgeving bevordert de toegankelijkheid en studeerbaarheid van het onderwijs, mede voor studenten met een functiebeperking.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 2 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit.

Bevindingen*Uitgangspunten*

De opleiding Ad BK hanteert het door het auditpanel bestudeerde *Toetsbeleidsplan Bachelor en Ad*. Dit geeft een goed beeld van de wijze waarop de opleiding het proces van toetsing vormgeeft. Alle examinatoren zijn benoemd door de examencommissie, docenten zijn in het bezit van een BKE en externe assessoren voldoen aan het door de opleiding opgestelde profiel. Borging van de toetsing vindt plaats door de examencommissie en de toetscommissie. Het auditpanel heeft met beide commissies gesproken en merkt op dat zij zich goed en serieus hadden voorbereid op dat gesprek.

De reguliere zorg voor de inhoudelijke kwaliteit van de toetsing in de opleiding Ad BK ligt bij het opleidingsteam, bestaande uit docenten en de opleidingsmanager. De opleiding onderscheidt toetsing in de beroepssituatie en toetsing in de begeleidingslijn. De variatie in toetsvormen (theorie, vaardigheden, praktijk) en de bruikbaarheid van feedback leveren een bijdrage aan de effectiviteit van het leerproces.

Toetsorganisatie beroepssituaties

De toetsorganisatie is belegd bij het toetsbureau. Dit verzamelt toetsen en toetsmatrijzen en zorgt onder andere voor de toetsplanning, regelt de voorbereiding voor studenten met een voorziening en organiseert inzagemomenten bij kennistoetsen. In het jaarrooster zijn vijf vaste toetsperiodes opgenomen waarin toetsen en herkansingen plaatsvinden. Binnen deze systematiek geldt dat een student drie keer per jaar mag deelnemen aan eenzelfde toets.

Toetsing van een beroepssituatie

De afronding van een beroepssituatie vindt plaats door toetsing. Dan blijkt of de student voldoet aan de bijbehorende leeruitkomsten die zijn beschreven, zoals eerder aangegeven, op het niveau van het handelen in de beroepssituatie. Per beroepssituatie bestaat de toetsing uit een bewijs van werkplekparticipatie, een beroepsproduct en één of twee op kennis gerichte toetsen of opdrachten. Toetsing binnen de beroepssituaties richt zich met name op de bekwaamheid van de student. Centraal in de summatieve toetsing staat het beroepsproduct (7 EC). Studenten gaan hiermee op hun werkplek aan de slag en laten daarbij hun beheersing van kennis en vaardigheden zien die centraal staat binnen een beroepssituatie. Verder is er altijd een element werkplekparticipatie (2 EC), waarin het draait om het functioneren van studenten op de werkplek, los van de opdrachten die zij in het kader van de beroepssituaties uitvoeren.

Toetsing in de begeleidingslijn

Centraal hierbij staat de professionele identiteitsontwikkeling van de student. Doel is dat studenten zich bewust zijn van hun ontwikkeling op de bekwaamheidseisen. De Ad BK besteedt nadrukkelijk aandacht aan de brede professionele ontwikkeling van de student, bijvoorbeeld binnen de kaders van de loopbaanbegeleiding.

Tijdens een assessment evalueert de student zijn ontwikkeling op de bekwaamheidseisen. Ter voorbereiding op het assessment stellen studenten een zg. *etalagemap* samen, waarin zij:

- een schets geven van de context waarin zij functioneren,
- een zelfevaluatie opstellen waarin ze hun beheersing van de bekwaamheidseisen motiveren met feedback,

- waarbij zij een beroepsproduct aanleveren dat kenmerkend is voor hun ontwikkeling in de af te ronden eerste of Ad-fase.

Het auditpanel merkt op dat de etalagemap gebaseerd is op het portfolio dat studenten vullen in het kader van de loopbaanontwikkeling, en waarover zij ontwikkelgesprekken voeren met hun studieloopbaanbegeleider. Als de etalagemap voldoet aan de formele eisen (ontvankelijkheidstoets), plant de opleiding een assessment dat ongeveer een uur duurt en bestaat uit een presentatie van de student en een criteriumgericht interview. Na afloop krijgt de student mondelinge terugkoppeling over het oordeel van de assessoren en binnen enkele dagen een schriftelijke bevestiging ervan in de vorm van een beoordelingsformulier.

Wat betreft het assessment stelt het auditpanel vast dat de opleiding dit op zorgvuldige uitvoert. In het eerste studiejaar gebeurt dit door twee interne assessoren. In de daaropvolgende Ad-fase bestaat het duo uit één interne assessor en één externe assessor, waarbij de externe assessor optreedt in een adviserende rol. Voor externe assessoren gelden specifieke eisen, waaronder brede kennis van en ervaring met het beroepsonderwijs. Zij worden vooraf beoordeeld door het assessmentbureau en de opleidingsmanager. Ter borging van de kwaliteit van de assessmentafname vinden drie keer per jaar kalibratiebijeenkomsten plaats, en volgen interne assessoren een assessorentraining. Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de opleiding de kwaliteit van het assessment waarborgt.

Studenten voeren ontwikkelgesprekken met hun studieloopbaanbegeleider over de voortgang in hun bekwaamheden. Daarnaast bespreken student, werkplekbegeleider en studieloopbaanbegeleider samen de ontwikkeling van de student op de werkplek. Formatieve terugkoppeling wordt mondeling én schriftelijk gegeven, op initiatief van de docent of op verzoek van de student. Feedbackmomenten kunnen dienen ter ondersteuning bij de start van het leerproces of als beoordeling van een bijna afgerond concept(product). De toetsen geven zowel docenten als studenten inzicht in de studievorderingen van studenten en bieden hen ondersteuning bij het leerproces.

Het auditpanel heeft tijdens de audit een representatieve selectie van toetsen van de opleiding bestudeerd en beoordeeld deze toets-technisch als adequaat, inhoudelijk relevant en op Ad-niveau. Ook de variatie in toetsen is op orde. De betrouwbaarheid van de toetsen borgt de opleiding doordat meerdere examinatoren betrokken zijn bij de ontwikkeling ervan. De verdeling en zwaarte van de toetsvragen, de toetsopdrachten en de beoordelingssystematiek deelt de opleiding bij de start van ieder studieonderdeel met haar studenten. Voor de betrouwbaarheid van de beoordeling zijn meerdere examinatoren verantwoordelijk voor het beoordelen van toetsen en vinden er tussen de examinatoren kalibreersessies plaats.

Studenten waarderen de toetsing binnen de Ad BK over het algemeen als voldoende. De inzichtelijkheid van de becijfering laat nog ruimte voor verbetering. Een ander punt van aandacht betreft het gebruik van opleidingsjargon door beoordelaars; dit wordt niet altijd begrepen op de werkplek. Tijdens de audit bleek, en de opleiding onderkent dit zelf ook, dat veel werkplekken gewend zijn om mbo-stagiairs te begeleiden. De opleiding noemt als voorbeeld de kleine bloemist die tijdens drukke periodes een waardevolle leeromgeving biedt voor het ontwikkelen van praktische vakvaardigheden, maar minder geschikt is voor opdrachten die verdieping vragen in bijvoorbeeld bedrijfsvoering of verduurzaming.

Het auditpanel sluit zich aan bij de opmerkingen van studenten over de onduidelijkheid rondom de totstandkoming van de becijfering, en adviseert de opleiding om hier in de toekomst meer aandacht aan te besteden, bijvoorbeeld door kalibreersessies.

Examencommissie

In haar zelfevaluatie geeft de opleiding een uitgebreide beschrijving van de wijze waarop de examencommissie haar wettelijke taken uitvoert. De examencommissie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van toetsen en examens. Zij ziet toe op de naleving van de Onderwijs- en

Examenregeling, stelt de uitslagen van examens vast in besluitvergaderingen en geeft diploma's af. Daarnaast houdt zij toezicht op de toetskwaliteit en behandelt verzoeken en klachten van studenten. Ook ziet zij toe op zowel vrijstellingen als toelatingsprocedures. Het auditpanel heeft het Jaarverslag Examencommissie Bachelor en Ad 2023-2024 bestudeerd en stelt daarbij vast dat de examencommissie de haar toebedeelde taken serieus uitvoert en daar op een inzichtelijke wijze verslag van doet.

Ook benoemt de examencommissie interne examinatoren voor alle onderdelen van het toetsprogramma, inclusief assessments. Voorwaarde daarbij is wel dat docenten in het bezit zijn van een BKE of, wanneer zij nieuw instromen, een BKE-scholing volgen.

Recent zijn door wisselingen in de samenstelling van de commissie een nieuwe voorzitter, extern lid en commissieleden aangetreden. Ook is de ambtelijk secretaris gestart, die meerdere examencommissies ondersteunt. Tijdens de audit wordt de in de documentatie gewekte indruk dat de examencommissie haar taken serieus neemt, zonder meer bevestigd. Het auditpanel sprak tijdens de audit met vertegenwoordigers van zowel de examen- als de toetscommissie, en vond de commissies goed voorbereid, solide en vertrouwenwekkend. Ook uit de stukken (jaarverslagen, notulen bijeenkomsten, etc.) ontstaat het beeld van commissies die hun rol op een adequate wijze uitvoeren.

Het auditpanel stelt na bestudering van de documentatie en op basis van het auditgesprek met de examen- en toetscommissie het volgende vast.

- De examencommissie bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van toetsing en het niveau van afstuderen op een adequate wijze.
- Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de student geleverde prestaties afgestemd op de kwalificatievereisten en geborgd.
- De examencommissie wordt daarbij ondersteund door de toetscommissie, die periodiek onderzoek doet naar de toetskwaliteit zoals beschreven in de door het auditpanel bestudeerde notitie 'Rapportage onderzoek toetscommissie'. De examencommissie voert interne audits, *midterms* en reviews uit.
- De toetscommissie waarvan de leden beschikken over een Senior Kwalificatie Examinering (of daartoe ten tijde van de audit een opleiding volgen) ondersteunt de examencommissie bij de borging van de kwaliteit van de toetsing. Zij bestaat uit drie docentleden die periodiek, in opdracht van de examencommissie, onderzoek doen naar de toetskwaliteit.
- De toetscommissie rapporteert aan de examencommissie die op haar beurt rapporteert aan het management van de opleiding

Afstuderen

Studenten van de opleiding Ad BK kunnen een Ad-assessment aanvragen op het moment dat zij alle overige onderdelen van de opleiding met succes hebben afgerond. Daartoe stellen zij een portfolio/etalagemap samen waarin zij hun ontwikkeling als professional beschrijven. Het portfolio bevat:

- een schets van het werk van de student en de werkomgeving
- een kritische zelfevaluatie waarin studenten evalueren hoe hun ontwikkeling op de bekwaamheidseisen is verlopen
- bewijsstukken bestaande uit feedback en beoordelingen op hun functioneren waarmee zij hun eigen evaluatie onderbouwen
- een beroepsproduct dat kenmerkend is voor het behaalde eindniveau.

Omdat studenten die deelnemen aan het assessment alle voorafgaande toetsen met succes hebben afgerond, richt de toetsing zich tijdens het assessment primair op de beheersing van de bekwaamheidseisen en de ontwikkeling van de professionele identiteit. Studenten moeten daarbij kunnen verwoorden wat het niveau is van hun bekwaamheden en dit onderbouwen

aan de hand van ontvangen feedback. Tevens formuleren zij persoonlijke ontwikkeldoelen die voortvloeien uit hun zelfevaluatie, gericht op hun toekomst, kwaliteiten en ambities. Na afloop van het gesprek overleggen de assessoren over het eindoordeel dat zij vervolgens mondeling aan de student meedelen. Binnen enkele dagen ontvangt de student een schriftelijke bevestiging, voorzien van een beknopte toelichting.

Beoordeling afstuderen door de Ad BK

De interne kwaliteitsprocedure van AHW schrijft voor dat er op regelmatige basis onderzoek plaatsvindt rondom de toetsing en de afstudeerproducten van haar opleidingen. Dit onderzoek vond voor het laatst in 2022 plaats. Bestudering van de rapportage door het auditpanel laat zien dat de belangrijkste adviezen onder andere betrekking hadden op de kwaliteit en volledigheid van dossiers en archiveringstermijnen. In 2021-2022 onderzocht de toetscommissie, in opdracht van de examencommissie, de assessments. Daarbij verhelderend wat de rolverdeling onder assessoren is. Tijdens kalibratiesessies met assessoren is dieper ingegaan op de beoordelingscriteria.

Weging en Oordeel

De opleiding heeft een systeem van toetsen en beoordelen ingericht dat de validiteit, betrouwbaarheid en, voor studenten, de transparantie ervan waarborgt. Ook de variatie in toetsvormen heeft de opleiding op orde. Het afstudeerprogramma stelt de Ad'er in staat zijn kennis en kunde te tonen. Het afstudeerprogramma zorgt er tevens voor dat de opleiding haar studenten op alle beoogde leerresultaten toetst. De toetsen leveren een eigen bijdrage aan het leerproces van studenten. Zowel de examencommissie als de toetscommissie kwijten zich op consciëntieuzen wijze van hun (deels wettelijke) taken. De mate van inzichtelijkheid/navolgbaarheid van de becijfering van met name de afstudeerproducten vormt nog een punt van aandacht.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 3 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Een volgens het auditpanel sterk punt van deze driedaagse audit was dat zij vier opleidingen beoordeelde op twee niveaus, Associate degree en bachelor en in totaal 60 afstudeerproducten (4 x 15). Zo kreeg het auditpanel niet alleen een goed overzicht van het gerealiseerd niveau per opleiding maar kon zij haar oordeel per opleiding spiegelen aan het totaalbeeld van het afstudeerniveau van de vier opleidingen.

Het auditpanel heeft van de opleiding Ad BK 15 afstudeerproducten bestudeerd en beoordeeld op basis van een selectie uit 36 afstudeerproducten, afkomstig uit de cohorten 2018 tot en met 2022. De laatste afstudeerexamens van deze studenten dateren van januari 2025. Het auditpanel kreeg daardoor een goed beeld van het afstudeerniveau van studenten Ad BK over een periode van vijf jaar. Het aantal deeltijdstudenten dat afstudeert van deze opleiding is beperkt. Van de 36 afstudeerproducten betrof het 4 van deeltijdstudenten. Het auditpanel heeft 2 afstudeerproducten bestudeerd en beoordeeld van deeltijdstudenten. De resterende 13 waren afkomstig van voltijdstudenten.

Het auditpanel vond de door haar bestudeerde afstudeerproducten representatief voor het Ad-niveau. Daarbij ontstond het beeld dat de opleiding een helder inzicht heeft in wat het Ad-niveau inhoudt. Dit werd versterkt nadat het auditpanel nog 15 afstudeerproducten van een andere Ad-opleiding van AHW beoordeelde en deze kon vergelijken met de 30 bachelor-afstudeerproducten die eveneens waren bestudeerd.

Het auditpanel onderschrijft het positieve oordeel van de opleiding over de 15 afstudeerproducten. De inhoud van deze werken gaf het panel goed zicht op het werk van afgestudeerden van deze Associate degree opleiding. Ook de vakinhoudelijke component komt daarin voldoende naar voren. Ter illustratie een voorbeeld uit een fraai uitgevoerde etalagemap van een 30-jarige student. De student besteedt daarin aandacht aan marketing- en communicatiesituaties, managementsituaties en ontwerp- en vormgevingssituaties in de groene sector. Ze verantwoordt het beste bewijs van haar bekwaamheid in de rollen van vakvrouw, ontwikkelaar en onderzoeker. Afsluitend presenteert zij een persoonlijke reflectie per fase, met toepassing van de bijbehorende competenties. Volgens het auditpanel is dit een treffend voorbeeld van afstudeeren op Associate degree-niveau.

Alumni en werkveld over de Ad BK

Afgestudeerden van de opleiding vinden vrij snel een baan: binnen drie maanden na afronding van de opleiding zijn zij aan het werk. Daarbij geven zij aan 'overwegend tevreden' te zijn met hun functie, waarbij het functieniveau 'goed aansluit' op het Associate degree-niveau. Op onderdelen kan de opleiding nog beter aansluiten op de vraag vanuit de praktijk. Volgens de opleiding komt dit deels door de uiteenlopende loopbaanrichtingen waarvoor afgestudeerden kiezen. Alumni geven aan werkzaam te zijn in uiteenlopende functies waaronder die van zoals (gespecialiseerd) bloemist in een bloemenwinkel, zelfstandig ondernemer, projectbloemist, leidinggevende in de interieurbepplanting of kunstenaar. Een beperkt aantal Ad BK-alumni kiest ervoor om door te studeren, bijvoorbeeld voor docent bloem of beeldende kunst. Het is deze diversiteit aan functies, zo stelt de opleiding in de documentatie en tijdens de audit, die ertoe bijdraagt dat een aantal alumni een gedeeltelijke aansluiting tussen de opleiding en hun werk ervaart. Het auditpanel stelt vast dat de opleiding goed zicht heeft op de plek die haar alumni bekleden op de arbeidsmarkt. Ook heeft de opleiding zicht op suggesties van haar alumni wat betreft de verdere ontwikkeling van de opleiding. Zo geven alumni aan dat de Ad BK meer aandacht kan besteden aan duurzame toepassingen binnen de bloemisterij, vakvaardigheden of

voor de meer bedrijfsmatige kant van het vakgebied. De opleiding neemt deze informatie mee bij haar verdere ontwikkeling.

Weging en Oordeel

De opleiding Ad BK levert over de volle breedte studenten af die beschikken over de vereiste competenties. Dat wordt niet alleen duidelijk uit het optreden van de studenten met wie het panel tijdens de audit sprak, maar ook uit de door het auditpanel bestudeerde en beoordeelde 15 afstudeerproducten die het Associate degree-niveau representeren. Het werkveld is te spreken over resp. het functioneren van de afgestudeerden in en de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk. Een sterk punt van de opleiding is haar band met alumni die dienen als informatiebron voor werkveldontwikkelingen en de implicaties hiervan voor de opleiding.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 4 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

4.5. Voorzieningen

Standaard 5: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

De onderwijslocatie en fysieke voorzieningen

AHW ligt vlakbij de campus van de Wageningen Universiteit. Er is sprake van een, zoals de hogeschool het zelf uitdrukt, 'kleinschalige, sociale leeromgeving waarin studenten zich thuis voelen'. Het weerspiegelt de onderwijsvisie van de onderwijsinstelling waarbij natuur, ontmoeting, verbinding en eigentijdsheid centraal staan. Uitgangspunt is dat studenten leren in hun eigen, authentieke omgeving en dat zij het geleerde zo goed mogelijk kunnen toepassen op hun werkplek.

De fysieke onderwijsruimten binnen de hogeschool zijn divers en flexibel inzetbaar. Naast klaslokalen zijn er open werkplekken beschikbaar voor zelfstandig werken of samenwerken. De voorzieningen op werkplekken verschillen en studenten bepalen in overleg met hun studieloopbaanbegeleider of een werkplek geschikt is om leeruitkomsten te behalen. Het auditpanel heeft tijdens de rondleiding kennis gemaakt met de Ad BK-specifieke voorzieningen en heeft daarbij eveneens kennis gemaakt met de wijze waarop studenten werken aan beroepsproducten en daarbij, informeel, met studenten van gedachten gewisseld over hun activiteiten voor de opleiding. Zij waren tevreden over de mate waarin de opleiding hen in staat stelt te werken aan hun vaardigheden en over de begeleiding die zij daarbij vanuit de opleiding ontvangen.

Het auditpanel stelt vast dat de fysieke voorzieningen voldoen aan de eisen, studenten beamen dit tijdens de audit en wijzen daarbij op de voordelen van de kleinschaligheid van het gebouw. Praktijkfaciliteiten op de hogeschool zijn aanwezig als ondersteunende basis, bijvoorbeeld voor het oefenen van basisvaardigheden of kleinschalig praktijkonderwijs.

Via de studentenportal *Kiem* hebben studenten sinds mei 2024 toegang tot actuele informatie, documenten (zoals het examenreglement, jaarroosters, curricula) en alle benodigde applicaties. De belangrijkste digitale systemen waar de opleiding gebruik van maakt is *Osiris* dat de studievoortgang registreert en het examenprogramma, toetsvoorzieningen en werkplekinformatie beheert. Studenten registreren hier hun werkplek en reserveren beroepssituaties en herkansingen. Inhoudelijke informatie over de beroepssituaties en studieloopbaanbegeleiding is te vinden in *Canvas*, de *online* leeromgeving van de opleiding. Per beroepssituatie is een tegel met daarin studie-informatie, zoals lesmateriaal, bronbeschrijvingen en opdrachten. Binnen de tegel is er ook een discussieruimte en een plek voor aankondigingen. Inhoudelijke informatie over de beroepssituaties en studieloopbaanbegeleiding treffen studenten aan in de *online* leeromgeving. Hier treffen studenten, zo stelt het auditpanel vast, per beroepssituatie een tegel aan met daarin opgenomen lesmateriaal, bronbeschrijvingen en opdrachten.

Op het gebied van digitale systemen zoals Canvas, Osiris en Kiem ervaren studenten soms knelpunten in de navigatie en het vinden van informatie. Wat de omgang met de digitale leeromgeving betreft: je moet er mee leren omgaan, zo geven studenten aan. En de ene student heeft daar wat meer moeite mee dan de andere, het weegt bij hen niet altijd even zwaar. Uit een door het auditpanel bestudeerd onderzoek onder studenten blijkt dat zij de meeste ondersteunende diensten, zoals de ICT-desk en Studentzaken, als behulpzaam en klantgericht ervaren. Als aandachtspunten komen hier naar voren de gebruiksvriendelijkheid van *Kiem* en de soms complexe beveiliging van de digitale systemen.

Weging en Oordeel

De opleiding beschikt over adequate huisvesting en voorzieningen die passend zijn voor een Ad BK en waarbij niet alleen de kleinschaligheid opvalt, maar tevens het groene karakter van het gebouw en de omgeving waarin zij gelegen is, geheel passend bij een groene onderwijsinstelling en een groene opleiding. Studenten van de opleiding zijn tevreden over de voorzieningen en over de gelegenheid die de opleiding hen biedt om hun vaardigheden te oefenen en over de begeleiding die ze daarbij krijgen. Daarnaast zijn er nog aandachtspunten, met name rondom de gebruiksvriendelijkheid van digitale systemen. Over het geheel genomen vindt het auditpanel de huisvesting van de opleiding evenals de voorzieningen voldoen aan wat voor de realisatie van de door de opleiding beoogde leerresultaten binnen de kaders van de gegeven onderwijsleeromgeving noodzakelijk is.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 5 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

4.6. Kwaliteitszorg

Standaard 6: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Bevindingen

Ten tijde van de audit in 2025 beschikte AHW nog niet over een Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK), reden waarom het auditpanel een uitgebreide opleidingstoets uitvoerde van de Ad BK ten behoeve van de accreditatie. Het streven binnen AHW bestaat om in 2028 wel te beschikken over een succesvol afgeronde ITK. De afdeling Kwaliteit en Beleid, een kwaliteitscoach en een portefeuillehouder geven hogeschoolbreed invulling aan de kwaliteitszorg, zo ook binnen de opleiding Ad BK. De afdeling Kwaliteit en Beleid is met name richtinggevend en niet zozeer ondersteunend. Het kwaliteitsmanagementsysteem, de procedures en de uitvoeringspraktijk staan beschreven in het kwaliteitshandboek dat volgens het auditpanel een voldoende helder beeld geeft van de wijze waarop kwaliteitszorg binnen de opleiding vorm krijgt.

Binnen AHW is een kwaliteitscoach aangesteld die op jaarbasis 300 uur ter beschikking heeft voor kwaliteitszorg en 100 uur voor de voorbereiding van accreditaties en *midterms*. Binnen het faculteitsmanagementteam van elke faculteit is een portefeuillehouder kwaliteit aangewezen als aanspreekpunt voor de afdeling Kwaliteit en Beleid van de hogeschool.

PDCA cyclus onderwijsevaluatie en onderwijsontwikkeling

De kwaliteitscyclus van zowel het onderwijs als de toetsing is vormgegeven volgens een vaste systematiek en de onderwijsevaluaties maken hier deel van uit. Uit de documentatie van de opleiding blijkt dat zij voor het evalueren van haar kwaliteit input vraagt van alle betrokken *stakeholders*. Zo organiseert de opleiding overleggen met studenten waarin zij het onderwijs, de werkvormen, de informatievoorziening en de studeerbaarheid van het curriculum evalueren. De uitkomsten van deze bijeenkomsten en de gesignaleerde verbeterpunten communiceert de opleiding met de relevante partijen en vertaalt zij, zo nodig, in verbeteracties.

Studenten vullen een *online* vragenlijst in over het onderwijs in een beroepssituatie. De resultaten bespreekt de opleiding periodiek met studenten. Dit moet leiden tot verbetervoorstellen. Soms hebben verbeteringen betrekking op toetsing in andere gevallen op opleidingsgerelateerde kwesties zoals curriculaumaangelegenheden of op de praktijkcomponent van de opleiding.

Ook evaluaties waarbij docenten zijn betrokken, vormen voor de opleiding een belangrijke bron van informatie. De belangrijkste opbrengsten hieruit bespreken docenten onderling zowel binnen een formele setting als informeel, zonodig met verbetering(en) tot gevolg. Een aanleiding voor verbeteringen vormen naast studentenenquête's ook toetsresultaten.

Het oordeel van docenten over het curriculum en hun werkomgeving haalt de opleiding uit teamoverleggen en ook uit formele en informele overleggen. De opleiding organiseert twee keer per jaar een dag rondom de evaluatie en doorontwikkeling van onderwijs en toetsing. Naar aanleiding van deze onderwijsontwikkeldagen stelt de opleiding verbeterplannen op. Ook stelt de opleiding op basis van deze onderwijsontwikkeldagen vast of wijzigingen in de toetsplannen nodig zijn voor het volgende studiejaar. Verder organiseert de opleiding intercollegiaal overleg om af te stemmen en te kalibreren, bijvoorbeeld over studieloopbaanbegeleiding of over het afnemen van assessments.

Het auditpanel heeft van alle bijeenkomsten van de bij de kwaliteit betrokken gremia verslagen ingezien. Daaruit is het beeld ontstaan dat de opleiding beschikt over een werkende pdca-cyclus. Alle *stakeholders* richten zich op het stelselmatig verbeteren van de onderwijskwaliteit. Daarbij neemt de opleiding verbetermaatregelen genomen die zij communiceert met belanghebbenden. Op basis van de door het auditpanel bestudeerde documentatie en de gesprekken tijdens de audit stelt het auditpanel nog het volgende vast.

- Studenten hebben formeel medezeggenschap in de studentenraad en via de afzonderlijk daarvan georganiseerde opleidingscommissie.
- De Opleidingscommissie en studentenraad van de Bachelor- en Ad opleidingen van AHW werd de afgelopen jaren vrijwel uitsluitend bemenst door studenten van de voltijdopleiding Docent en Kennismanager Groene Sector.
- De opleiding Ad BK had ten tijde van de audit nog geen studentafvaardiging in de opleidingscommissie van AHW. De opleiding heeft dit probleem voor dit studiejaar opgelost door de concept Onderwijs- en Examenregeling met de klassenvertegenwoordigers of de studentraad te bespreken en de resultante hiervan mee te wegen als zijnde instemmingsrecht.
- De opleiding zoekt naar wegen, zo bleek tijdens de audit, om studenten te motiveren om zitting te nemen in de opleidingscommissie.

Studentervaring kwaliteitszorg Ad BK

De kleinschaligheid van de opleiding zorgt ervoor dat studenten en medewerkers elkaar goed kennen. Opmerkingen van studenten en hun suggesties kunnen zij veelal langs informele weg onder de aandacht brengen zowel bij docenten als het management. Uit evaluaties blijkt dat de mate waarin de opleiding openstaat voor feedback van studenten een dalende tendens laat zien. Dit geldt, zo geeft de opleiding aan, ook voor de score op de stelling dat docenten de feedback van studenten op de opleiding waarderen. Het auditpanel stelt vast dat het goed is dat de opleiding deze signalen op basis van jaarlijkse studentevaluaties serieus neemt en hiermee aan de slag gaat. Tegelijkertijd merkt de opleiding op dat de betrokkenheid van Ad BK-studenten bij de opleidingscommissie en de studentenraad 'klein' is, waardoor zij kansen mislopen om invloed uit te oefenen op de kwaliteit van de Ad BK. Navraag van het auditpanel tijdens de audit op dit gebied laat zien dat studenten tevreden zijn over de opleiding.

Weging en Oordeel

De kwaliteitszorg van de opleiding voldoet zonder meer aan de basiskwaliteit. Het systeem van evaluaties dat zij heeft ingericht functioneert, waardoor zij bij alle betrokken partijen stelselmatig kwalitatieve informatie ophaalt over alle aspecten van het curriculum en de opleidingsorganisatie. De uitkomsten van de evaluaties leiden aantoonbaar tot analyse ervan en tot passende verbetermaatregelen. Het kwaliteitszorgsysteem wordt door alle betrokkenen breed gedragen. Het auditpanel beschouwt de studentenraad voorlopig als een waardig alternatief voor de opleidingscommissie. De betrokkenheid van alumni bij kwaliteitszorg is voor het auditpanel belangrijk omdat zij een belangrijk bron van informatie vormen. De opleiding neemt de op- en aanmerkingen van studenten serieus. Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 6 als **voldoet** voor de voltijd- en deeltijdvariant van de Ad BK.

5. EINDOORDEEL

De Associate degree Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst weet over de volle breedte een stevig en consistent Ad-niveau te realiseren. Uit de door het auditpanel bestudeerde documentatie en de gevoerde auditgesprekken ontstond het beeld dat de opleiding een curriculum hanteert dat studenten in staat stelt om de benodigde kennis en kunde te verwerven om na twee jaar studie binnen de sector aan de slag te kunnen. De kleinschaligheid van de Ad BK leidt ertoe dat docenten en studenten elkaar goed kennen en er sprake is van een vertrouwensrelatie. Als geheel, en zeker gelet op het eindresultaat van haar afgestudeerden, is het auditpanel van oordeel dat de Ad BK van Aeres Hogeschool Wageningen in de varianten deeltijd en voltijd accreditatiewaardig is en luidt het *overall* oordeel, in lijn met de beslisregels van de NVAO, **positief**.

Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de Associate degree Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst in de voltijd- en deeltijdvariant te continueren.

6. AANBEVELINGEN

Op basis van de audit heeft het auditpanel de volgende twee aanbevelingen voor de opleiding Ad BK.

- De opleiding kan de mate van inzichtelijkheid/navolgbaarheid van de becijfering van de afstudeerproducten nog verder verbeteren zodat het voor studenten en voor derden duidelijk is hoe het cijfer tot stand is gekomen.
- Wat betreft de docenten is de werkdruk een thema voor de komende jaren. Daar kan de opleiding aandacht aan besteden en maatregelen nemen. Het vertrek van docenten in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is eveneens een punt van aandacht voor de komende periode. Maak daar daarbij kennis en kunde niet zozeer persoonsgebonden, maar veelmeer organisatie gebonden zoals de panelvoorzitter het uitdrukte tijdens zijn terugkoppeling aan het einde van de eerste auditdag.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Aeres Hogeschool, Associate degree Bloemsierkunst Voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3. Toetsing	voldoende
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Standaard 5. Voorzieningen	voldoende
Standaard 6. Kwaliteitszorg	voldoende
Eindoordeel	positief

Scoretabel paneloordelen Aeres Hogeschool, Associate degree Bloemsierkunst Deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3. Toetsing	voldoende
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Standaard 5. Voorzieningen	voldoende
Standaard 6. Kwaliteitszorg	voldoende
Eindoordeel	positief

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels****Programma visitatie Aeres Hogeschool Wageningen 26 mei 2025**

Associate degree Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst (AD BK), Bachelor Docent en Kennismanager Groene Sector (BGS)

Tijd	Thema	Betrokkenen
Vanaf 08.00	Inlopen en intern overleg panelleden	
09.00 -10.00	Gesprek met management	Hogeschooldirecteur Faculteitsdirecteur Opleidingsmanager Opleidingsmanager Hoofd Kwaliteit en Beleid Aeres Hogeschool
10.00-10.15		
10.15-11.00	Gesprek met studenten en alumni associate degree Bloemsierkunst	student jaar 2 student jaar 2 student jaar 1 alumna, alumnus
11.15-12.00	Gesprek met docenten associate degree Bloemsierkunst	
12.00-13.00		
13.00-13.45	Lesbezoek en flexibilisering	decaan opleidingsmanager
13.45-14.30	Gesprek studenten bachelor Groene Sector	student voltijd 4e jaars Voeding en Communicatie student voltijd 3e jaars Recreatie- en Gezelschapsdieren student deeltijd 2e jaars Tuin en Landschap student deeltijd 2e jaars Recreatie- en Gezelschapsdieren student voltijd 1e jaars Recreatie- en Gezelschapsdieren student HAO

14.30- 14.45		
14.45-15.30	Gesprek docenten bachelor Groene Sector	
15.30-15.45		
15.45-16.30	Gesprek met alumni en werkveld Bachelor Groene Sector	teamleider programmamanager Zone.college, schoolcoördinator Groen Consortium trainer Curio Academie, schoolcoördinator Groen Consortium docent Dier Yuverta mbo Helmond
		Beleidsmedewerker Natura 2000 gebieden bij provincie Drenthe
16.30-16.45		
16.45-17.30	Voorlopige oordeelsvorming Ad en B Groen	

Programma visitatie Ba/Ad 27 mei 2025

Associate degree Educatief Professioneel Beroepsonderwijs (Ad EPB), Bachelor Docent en Kennismanager Horeca, Bakkerij en Recreatie (BHBR)

Tijd	Thema	Betrokkenen
08.15		
09.00-10.00	Groene verandering in het beroepsdomein	
10.15-11.00	Gesprek met studenten Ad EPB en alumni	student student student student alumnus alumna alumnus
11.00 -11.15		
11.15-12.00	Gesprek met docenten Ad EPB	
12.00-13.00		
13.00-13.30	Rondleiding faciliteiten	
13.30-13.45		
13.45-14.30	Gesprek studenten Bachelor HBR	
14.30 – 14.45		

14.45 – 15.30	Gesprek docenten Bachelor HBR	
15.30 – 15.45		
15.45 – 16.30	Werkveld en alumni Bachelor HBR	docent HBR Edison college docent keuken RijnIJssel docent consumptieve techniek, SG het Rhedens, Symbion Praktijkonderwijs docent, mentor en kennismanager HBR C coördinator gezonde school Almende College docent consumptieve techniek Wolfert van Borselen scholengroep
16.30 – 16.45		
16.45 – 17.30	Voorlopige oordeelsvorming Ad EPB en BHBR	

Programma visitatie Ba/Ad 28 mei 2025

Tijd	Thema	Betrokkenen
08.15	Overleg panelleden	
09.00-10.00	Gesprek met examencommissie	voorzitter lid lid ambtelijk secretaris
10.00-10.15	Besloten paneloverleg	
10.15-10.45	Pending Issues	
11.00-12.30		
12.30- 14.00	Terugkoppeling en ontwikkelgesprek	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reactie.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen de deelpanels is geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Opleidingsbeoordeling instelling zonder erkenning ITK

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal drie standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een tot drie standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

Voorafgaande aan de audit heeft het auditpanel een omvangrijk aantal documenten bestudeerd. Het betrof hier documenten die betrekking hadden op alle vier de opleidingen die het auditpanel beoordeelde maar ook opleidingsspecifieke documenten. Onderstaand niet compleet overzicht biedt een indruk van de aard en omvang van de door de opleiding beschikbaar gestelde documenten .

- Zelfevaluatierapport opleiding.
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding.
- Schematisch programmaoverzicht.
- Handreiking onderzoekende houding associate degree.
- Formatieve beoordeling bekwaamheden werkplekleren bachelor.
- Aeres jaarverslag.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevelen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel:
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid.
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie.
- Kwaliteitseisen externe assessoren.
- Memo kalibratie assessments.
- Rapportage onderzoek toetscommissie.
- Handboek opleidingscommissie Aeres Hogeschool.
- Opzet examenprogramma.
- Toetsopgaven en beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het panel heeft *per opleiding* van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd en beoordeeld. Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 21 mei 2025 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Associate degree Bloemsierkunst van Aeres Hogeschool Wageningen onder het nummer PA-2327. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	Hbo LTB/TBO
----------------------	-------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (voorletters/achternaam inclusief titulatuur)	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Edwin Moor MEd	Voorzitter	Senior auditor bij Zadkine en voormalig onderwijsmanager en docent Bedrijfskunde bij de Hogeschool van Rotterdam.
Karin Slot MEd	Lid	Docent-onderzoeker tweedegraads lerarenopleidingen HvA.
Anja Bronda	Lid	Docent Bloemschikken en binden/bloemsierkunst bij Yuverta Mbo, Houten
Wim van Reenen	Lid	Vestigingsmanager van Vonk Vmbo, Heerhugowaard en Grootebroek
C. Pelders	Studentlid	Student Technische Bedrijfskunde, Avans Hogeschool.
Ir. Janneke Verloop-Meijer	Lid	Hogeschooldocent Lerarenopleiding Biologie en Coördinator Internationalisering, Hogeschool Rotterdam
Drs. G. Broers	Secretaris	NVAO gecertificeerd secretaris.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon
a **kiwa** company

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com